

Text i teatern

Undersökningar gjorda i
Finland

Pro Gradu, Tanja Borg
Enkätundersökning, Wasa
teater

Teatteriesityksen tekstittäminen

Kohdeyleisönä kuulovammaiset

Tanja Borg

Tammerfors Universitet

Institutionen för språk- och
översättningsvetenskap

Översättningsvetenskap

Pro gradu-avhandling

Maj 2008

Förundersökning

KHL-Hörselvårdsförbundet, Teatterin tiedotuskeskus-
Informationscentralen för teater i Finland, Valtion
taidemuseo Kulttuurilla kaikille-palvelu Statens
kulturmuseum Kultur för alla-nätverket

Testgrupp, hsk

Esbo stadsteater 17-18.4.2007 gästande föreställning av
Riksteatern och Regionteatern Blekinge Kronoberg
Vilhelm Mobergs Utvandrarerna, dramatisering&regi
Faranaz Arbabi, svenska, engelska, bosniska, persiska,
ryska och ukrainska

Föreställningen textades till finska på en skärm ovanför scenen, 2 rader text

Problem: tekniken slutade fungera efter 10 minuter och de hsk lämnade i protest teatern under pausen -> svaren blev birstfälliga

Visar dock på hur viktigt det är för hsk att det finns text och att tekniken fungerar

Teatteriesityksen tekstittäminen

Kohdeyleisönä kuulovammaiset

Taulukko 1

	lkm	lkm	lkm
Huonokuuloisten/kuuroutuneiden lukumäärä	16		
Oletko aikaisemmin osallistunut tekstitettyihin teatteriesityksiin?	en koskaan 6	kerran 6	useammin 4
Tekstin määrä: ehditkö lukemaan tekstit, eli oliko tekstiä	liian vähän 3	sopivasti 12	liikaa 0
Tekstin koko: oliko teksti kooltaan	liian pientä 1	sopivaa 15	liian suurta 0
Tekstin sisältö: sisälsikö tekstitys	tarpeelliset tiedot 6	joitain puutteita 6	paljon puutteita 3
Tekstityksen sijoittelu	sopiva 13	huono 2	
Pystyitkö yhdistämään tekstitetyt repliikit oikeaan puhujaan?	helposti 8	kohtalaisesti 6	vaikeasti 2
Ehditkö seuraamaan näyttämön tapahtumia?	riittävästi 11	kohtalaisesti 4	en ollenkaan 0
Miten tekstitys vaikutti esityksen seuraamiseen?	häiritsevästi 1	ei vaikutusta 5	helposti 9
Miten tekstittämisen lisääminen vaikuttaisi teatterissa käymiseesi?	kävisin harvemmin 0	ei vaikutusta 2	kävisin useammin 14

Teatteriesityksen tekstittäminen

Kohdeyleisönä kuulovammaiset

Taulukko 2

		lkm		lkm		lkm
Kuulevien lukumäärä		57				
Oletko aikaisemmin osallistunut tekstitettyihin teatteriesityksiin?	en koskaan	21	kerran	14	useammin	21
Tekstin määrä: ehditkö lukemaan tekstit, eli oliko tekstiä	liian vähän	4	sopivasti	46	liikaa	2
Tekstin koko: oliko teksti kooltaan	liian pientä tarpeelliset	0	sopivaa joitain	57	liian suurta paljon	0
Tekstin sisältö: sisälsikö tekstitys tiedot		32	puutteita	16	puutteita	6
Tekstityksen sijoittelu	sopiva	42	huono	13		
Pystyitkö yhdistämään tekstitetyt repliikit oikeaan puhujaan?	helposti	36	kohtalaisesti	17	vaikeasti	2
Ehditkö seuraamaan näyttämön tapahtumia?	riittävästi	41	kohtalaisesti	14	ollenkaan	0
Miten tekstitys vaikutti esityksen seuraamiseen?	häiritsi	6	ei vaikutusta	12	helpotti	35
Miten tekstittämisen lisääminen vaikuttaisi teatterissa käymiseesi?	kävisin harvemmin	2	ei vaikutusta	43	kävisin useammin	11

Sammanfattning av teaterbesökarnas upplevelser:

En av de viktigaste kriterierna är textens
placering

Texten följer föreställningen och
skådespelarna

Lätt identifiera vem som pratar

Texten nära händelserna

Viktigast pålitligheten

Språkliga formen

Uppbyggnaden

Placeringen

Utseendet

Teatrarnas samarbete med hsk

Många nämner tolkar

Teckenspråk kan var till nytta i mindre grupper

Få hsk är teckenspråkiga, texten når en bredare publik

Texten är till hjälp för den övriga publiken

Textningen neutral

Text som del av en föreställning

Kan användas visuellt (tex. Utvandrarerna)

Visa på saker som inte sägs

Tankar

Visuella bilder kan projiceras, blir en del
av scenografin

Ger nya scenografiska möjligheter

Resurser

Två teatrar dragit nytta av studerande

Studiestäder kan dra nytta av universitetens studerande

Utrustning kunde införskaffas i samarbete

Uthyrning

Textningen blir en naturlig del av föreställningen

Teatteriesityksen tekstittäminen

Kohdeyleisönä kuulovammaiset

Hela avhandlinggen hittas på
webben:

[http://tutkielmat.uta.fi/pdf/
gradu03253.pdf](http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu03253.pdf)

Föreställningen textades med
hjälp av en videokanon och en
skärm

Skärmen var placerad vid sidan av
scenen

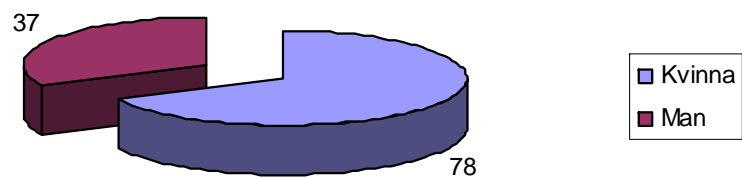
SPERES hörselpedagog textade
föreställningen

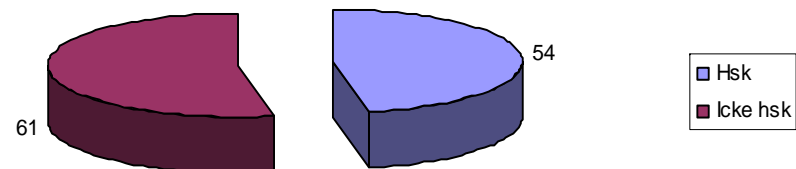
Wasa Teater

Fältskärens berättelser 24.2.2007

Könsfördelning

Hörselskadad/normalt hörande

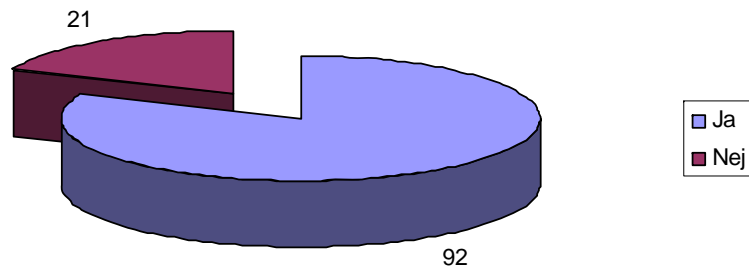

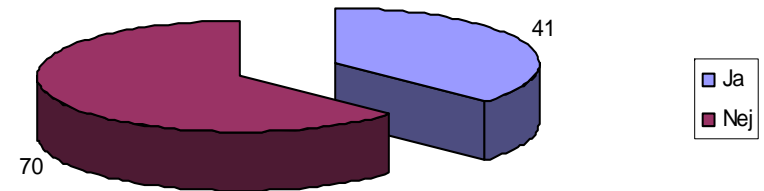
Wasa Teater

Fältskärens berättelser 24.2.2007

Jag visste på förhand om textningen

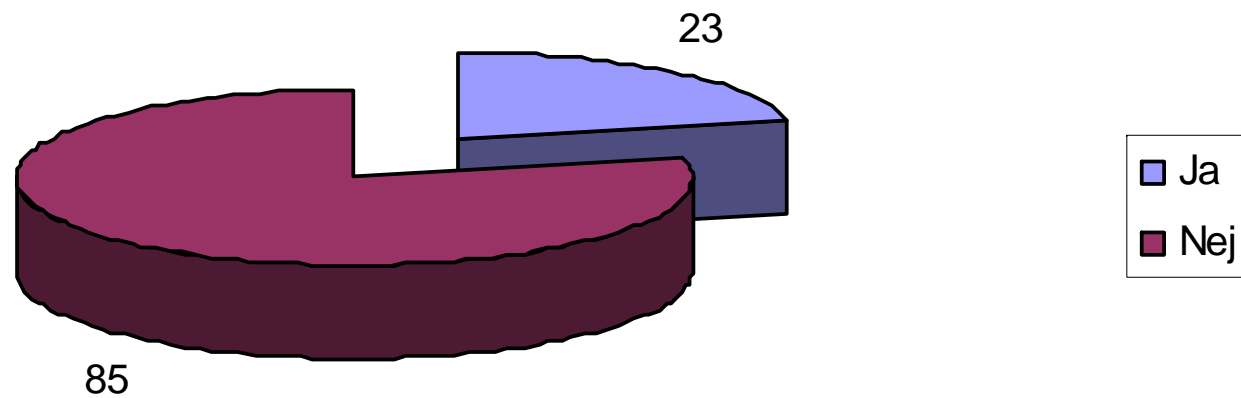

Jag är här för att föreställningen är textad

Jag går på teater endast om föreställningen är textad

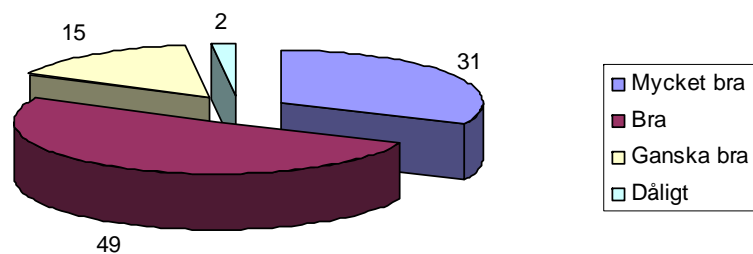

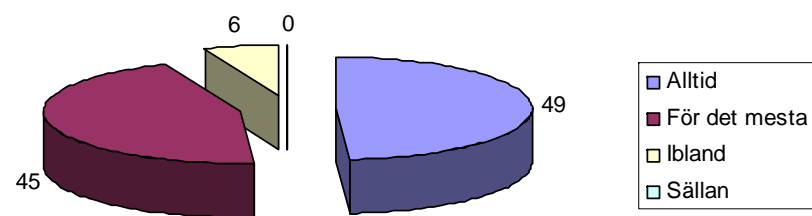
Wasa Teater

Fältskärens berättelser 24.2.2007

Med hjälp av textningen kunde jag följa
händelseförloppet...

Jag hann läsa skärmen på texten

Textningen störde min teaterupplevelse

